

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 120 Lei
Pe jumătate . . . . . 60 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Moartea cămătăriei.

Cauza scumpetei celei mari este cămătăria. — Guvernul vrea s'o omoare printr'o lege nouă.

Aproape nu este om în România-Mare, care să nu se plângă de scumpetea cea mare, care crește zi de zi, care asemenea este unui balaur cu șapte capete, căruia, dacă-i tai unul, îi cresc îndată alte șapte, așa că în loc să te scapi de un cap, te trezești cu 13.

Războiul cel mare, care a omorât atâția muncitori, a mâncat atâtea bucate, a prăpădit atâta prav de pușcă, atâtea puști și tunuri, a risipit atâtea case și-a făcut neroditor atâta pământ, zic războiul cel mare a trebuit să ieftinească banii și să scumpească viața, pentru că asta așa a fost de când e lumea și așa va fi în veci.

Războiul cel mare a mai făcut apoi ceva: a înmulțit numărul oamenilor de nimica și fărădelege, a îndoit numărul oamenilor fără de suflet, a ridicat la suprafață o sumedenie de oameni necunoscuți înainte de războiu, a adus la putere și a așezat pe scaune oameni cărora nici prin minte nu le-a trecut cândva să se vadă cocoțați așa de sus. Vântul războiului a adunat toate măturăturile, toate gunoaiele la un loc și le-a ridicat hăt sus și a răscolit buțile cu vin, așa că drojdiile au ajuns deasupra și vinul — bietul — a rămas pe fund.

Înainte de războiu dacă aveai lipsă de un împrumut, te duceai la o bancă, iscăliai un cambiu, puneai doi chezeși ori îți întabulai moșia și plăteai 8 la sută, iar la băncile mai lăcomoase 10—12. Mai multă dobândă nu-ți lua nimenea, că altfel infunda temnița. Astăzi, băncile îți iau 40 la sută, ba unele și unii cămătari nu te lasă nici cu atâta ci te jupoaie de piele, luându-ți chiar 50 la sută. Bine înțeles că astfel lucrurile trebuie să se scumpească din zi în zi, iară oamenii cinstiți trebuie să ajungă peritori de foame.

Am înaintea mea colecția (legătura) gazetei noastre de pe șapte ani. Prețul de abonament al acestei gazete cinstite — întemeiată cu scopul curat de a ajuta pe țărani noștri, fără de a câtiga altceva decât un cuvânt de mulțumită, — va învedera pe deplin mărimea scum-

petei. La 1919 prețul abonamentului era 8 lei, iar gazeta apărea în 8 pagini, va să zică de două ori așa de miare ca astăzi. La 1 Iulie a aceluiaș an suntem siliți să ridicăm prețul la 15 lei, tipărindu-o tot în 8 pagini. La 1920 gazeta e 20 lei, dar apare încă tot în 8 pagini. La 1921 abonamentul e 24 lei și apare numai în 4 pagini. În 1921 în Martie nu mai suntem în stare s'o dăm așa, o ridicăm la 34 lei, dându-o tot numai în 4 pagini. În 1922 ea ajunge să fie 40 lei, în 1923, 54 lei, dar în 22 Iulie suntem siliți s'o vindem cu 64 lei și nici așa nu eșim la socoteală. În 1924 e deja 90 lei, iară anul acesta o dăm cu 120 lei. Vedeți și Dvoastră așadară unde am ajuns. În 1919 tipăream 8 pagini cu 8 lei, așadară patru cu 4 lei, astăzi, în anul Domnului 1925, tipărim 4 pagini cu 120 lei, așadară tiparul s'a scumpit în 6 ani de 30 de ori, pentru că de 30 de ori patru e 120.

Și credeți că avem ceva câștig? Cât și în 1919. Scriem în cinste, dând dela noi hârtia, negreala și penițele.

„D'apoi alte gazete cum apar în 6 și în 8 pagini și tot nu-s mai scumpe ca a Dvoastre?” — veți întreba, nu-i așa? „Asta e ceeace ne miră și pe noi” — răspundem noi, — „cu atât mai vartos, că redactorii aceluia au plăți, și nu lucră în cinste, asemenea nouă”. Lucrul nu se poate tălmăci altfel, decât așa, că acele gazete ori au de 3—4 ori mai mulți cetitori decât noi, ceeace noi nu prea credem, ori apoi au ajutoare dela guvern ori dela altcineva, și astfel scriu ceeace le poruncește stăpânul. Noi asta nu o putem face, pentru că prețuim cinstea și omenia mai mult decât banul.

Bine, dar care e pricina acestei scumpete? Vom răspunde cu un sângur cuvânt: cămătăria. Și ne mirăm, că guvernul nostru n-a înțeles acest lucru până acuma. Abia zilele trecute dl Vintilă Brătianu a depus pe mesele corpurilor legiuitoare un plan de lege, care oprește și pedepsește cămătăria. Acest plan de lege spune: „Luarea de dobânzi mai mari ca 20 la sută pe an, constituie un delict”. Iar sub dobânzi se înțeleg toate comisioanele, spezele de cont și orice alte avantaje pe cari, sub orice denumire, le cere cămătarul. Ele toate, laolaltă cu dobânzile propriu zise, nu pot să treacă peste 20 la sută pe un an. Ceice vor călca această lege, vor fi pedepsiți cu de zece ori pe

atâta cu cât au luat mai mult și cu 5—10 zile temniță, iar întrucât vor fi bănci, în locul temniței vor plăti o pedeapsă de încă 10—100 mii lei. Bani adunați din pedepse se vor da invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu.

Astăzi lumea e scumpă, pentru că dobânda e 40—50 la sută, ca mâne, când legea va fi votată, viața va fi pe jumătate atât de ieftină, fiindcă dobânda e numai jumătate cât a fost.

Așadară legea aceasta va fi o adevărată fericire pentru țară, întrucât speculanții nu-și vor ști bate joc și de aceasta, și anume ascunzând banii și nedând împrumuturi decât pe sub mână, între patru ochi, fără martori, ori apoi băncile făcând ele însele pe negustorul.

Să nădăjduim însă, că părinții patriei noastre, senatorii și deputații, vor ști să adaugă la această lege încă vreo doi trei articoli, prin cari să ne putem scăpa cu desăvârșire de cămătării fără de suflet, cari atâta rău fac țării noastre, din pricina cărora atâția oameni, văduve și orfani, trăiesc în cea mai neagră sărăcie, ba chiar și mor.

Destul a fost necinstea și fărădelegea, drojdia și gunoiul la suprafață. Să vină odată și cinstea și să stăpânească legea și vinul cel bun să se ridice la suprafață și curățenia moravurilor!

Se fac drumuri nouă în Basarabia.

Suta de ani cât a stat Basarabia sub domăie rusească ea a fost o oaie bună de muls, dar de îngrijit n-a îngrijit-o nimenea. Rușilor nu le-a păsat de locuitorii români — numiți de ei moldoveni — ai Basarabiei. Ei au băgat la chimir numai birurile și daici încolo sănătate bună. De aceea biata Basarabie, țară mare cât Ardealul, n-are decât două cai ferate și abia un drum de țară.

Dl ministru Moșoiu și-a pus în gând să se apuce de făcut de drumuri prin Basarabia, căci altfel, la caz de războiu, noi n-am fi în stare să ținem războiul. Chiar de aceea a cerut dela dl ministru de războiu să-i dea într'ajutor cât mai mulți soldați, cari să-i ajute la facerea drumurilor. Având bani și soldați dl Moșoiu a făgăduit că în vara aceasta va pune în rând vreo opt drumuri de țară și va ridica vreo 6 poduri mari peste Prut.

Grăunțe sufletești.

Harul sfinților ne împreună cu Dumnezeu și ne face biserică a lui Dumnezeu.

Cetim la sfântul evangelist Ioan: „*Eu sunt vița, voi mlădițele. Celce locuește întru mine și eu întru el, acela aduce roadă multă, căci fără de mine nu puteți face nimica*”. (15, 5). Prin ajutorul Spiritului Sfânt sufletul nostru așa de mult se împreună cu Dumnezeu, că un picur de vin pe care vărșându-l într'un pahar de apă îi împrumută acesteia culoarea, mirosul și gustul, zice sfântul Gregoriu Nazianzenul. Prin harul sfinților „*ne facem părtași dumnezeieștii firi*”, zice sfântul apostol Petru (II, 1, 4). Prin Spiritul Sfânt aproape ne îndumnezeim, zice sfântul Toma de Aquino. Sfântul Spirit asemenea este balsamului, care împrumută mirosul său tuturor lucrurilor cu cari vine în atingere, sau asemenea pecetului, care, apăsător pe ceară, își predă cerii propria sa figură. Dacă băgăm fierul în foc, se face și el arzător ca focul; tot asemenea se îndumnezeiește și omul, ajungând în atingere cu Dumnezeu prin harul sfinților, zice sfântul Vasile cel Mare.

De altfel chiar și în Legea Veche aflăm scris: „*Eu am sis, dumnezei sunteți*” (Ioan 10, 14), căci jidovii numiau dumnezei pe judecătorii lor, pentru că îi credeau lipsiți de păcate.

Celce a văzut vreodată vreo piatră scumpă, vreun diamant, sau și numai o sticlă șlefuită frumos, pusă la soare, a putut să vadă, cât de minunată e, cum strălucește, cum luminează, cum aruncă zeci de colori, de-ți stă mintea în loc nu alta; așa face și Sfântul Spirit, această rază din soarele Dumnezeirii, îndată ce intră în sufletele noastre: le luminează, le încălzește, le face strălucitoare, de-ți e mai mare dragul să le privești. Diavolul și strămoșii noștri Adam și Eva, au dorit să fie asemenea lui Dumnezeu, dară fără El și chiar împotriva Lui. Ei bine, și Dumnezeu o voiește aceasta, și el vrea să ne facă asemenea Lui, dară unindu-ne cu El. Prin câștigarea harului sfinților ne facem mai departe asemenea ingerilor, pentru că și în această locuește Dumnezeu Spiritul Sfânt.

Sfântul Spirit ne face biserică a lui Dumnezeu. Sfântul Spirit locuește de fapt în sufletele noastre și acestuia îi împrumută adevărata viață. Cum însă sufletul locuește în trup, și trupul nostru este o locuință a Sfântului Spirit, zice sfântul Augustin. Celce are așadar har sfinților asemenea este bisericii din Ierusalim; aceasta era pe din afară albă de te orbea — și sufletul este alb, când e curățit de păcate —, dinlăuntru era într'aurită — sufletul are dragoste de Dumnezeu, care se asemănă cu aurul —; în biserică din Ierusalim Dumnezeu se afla ascuns într'un nor de fum — în suflet locuește Spiritul Sfânt —; mai era în biserică din Ierusalim un feșnic cu șapte brațe — și sufletul nostru primește prin harul sfinților cele șapte daruri ale Spiritului Sfânt —. De aceea zice sfântul apostol Pavel către creștinii din Corint: „*Au nu știți, că biserică lui Dumnezeu sunteți și Spiritul lui Dumnezeu locuește întru voi?*” (I. Cor. 3, 16) și în alt loc: „*Doar voi sunteți biserică lui Dumnezeu celui viu*”. (II. Cor. 16). Și nu ne rugăm noi oare zilnic, zicând: „*Tatăl nostru*

carele ești în cer?” Acest cer este pe pământ omul cel drept, pentru că Dumnezeu locuește întru el, zice sfântul Augustin. Și iarăși zice însuși Domnul Nostru Isus Hristos: „*De mă iubește cineva, cuvântul meu va păși și Tatăl meu îl va iubi pe el, și la el vom veni și sălaş la el vom face*”. (Ioan 14, 25).

Pentru ce nu ne dăm deci seama de toate acestea? Pentru ce trăim totuși așa de despărțiți de Dumnezeu? Pentru ce nu ne desbărăm de păcate? Pentru ce nu alergăm la preotul, să ne mărturisim? E așa de ușor să ne împreunăm cu Dumnezeu și să ne facem biserică a lui Dumnezeu, și nouă nici că ne pasă. Ne tăvălim și mai departe în noroiul păcatelor și al fărădelegilor și nici prin minte nu ne trece să ne întoarcem la Domnul. Și apoi dacă ne ceartă Domnul cu vreo pedeapsă, sărim ca mușcați de șerpi. Până când, Doamne, până când ne vei mai răbda pe noi?

Părintele Iuliu.

CUM STA LUMEA ȘI ȚARA.

Sedinte furtunoase în Parlament.

— În jurul reformei administrative și a schimbării regulamentului. —

Unirea celor două mari partide dă mult de lucru și face mare bătaie de cap guvernului, liberal. De aproape o lună de zile de când opoziția a început apriga sa luptă împotriva guvernului, guvernul nu se mai simte stăpân pe cârma țării. Cearcă în fel și chip să învrăjbească pe oamenii politici ai celor două partide. Orice încercări însă sunt zădărnice. Partidele național și țărănesc își dau foarte bine seama că numai prin unirea lor nesdruncinată pot lupta cu isbândă împotriva tiraniei partidului liberal.

De o lună de zile guvernul liberal a pus la votare în Parlament reforma administrativă, legea după care să se cărmuiască pe viitor orașele și satele din toată țara. Lege mare și însemnată, cu ajutorul căreia liberalii vreau să-și asigure stăpânirea lor și asupra orașelor și asupra satelor. Opoziția a prins însă șiretlicul liberalilor și s'a pus pe lucru.

Când au început debaterile frunțașii celor două partide au luat pe rând cuvântul ținând cuvântări lungi și temeinice, arătând ce schimbări trebuie să se facă în lege. Dar guvernul numai de schimbarea legii să nu audă! Oamenii lui și cei patru deputați din partidul generalului Averescu stau la porunca guvernului și votează toate la comandă. Dar nu așa face opoziția. Frunțașii naționaliști și țărăniști, Dnii N. Iorga, Iuliu Maniu, Vaida, Argetoianu, Mihalache, Drul Lupu, Madgearu și mulți alții au luat la scărmanală legea și au sucit-o și pe o parte și pe alta. Guvernul s'a speriat când a văzut ce împotrivire strașnică îi face opoziția. Se apropie ziua de 15 Iunie când guvernul se gândia să închidă Parlamentul și să intre în vacanță până la toamnă și de aceea voia să treacă și cu această lege ca cu toptanul.

Frunțașii opoziției însă nu i-au dat răgaz să-și ducă planul la isbândă! Legea nu s'a votat nici până azi. Luptele în jurul ei au fost purtate cu multă înverșunare, cum nu s'au mai văzut lupte de acest fel în Parlamentul românesc.

Ca să înfrângă lupta opoziției, guvernul a scos pe rând dela sedințele Parla-

mentului pe mulți frunțași naționaliști și țărăniști crezând că cei rămași se vor înfrica și nu vor continua lupta cu aceeași îndărătnicie ca frunțașii isgoniți din Parlament. În acest scop s'a pus să schimbe regulamentul Parlamentului, legea după care se conduc debaterile în casa țării. A ticluit guvernul niște legi aspre și volnice cum nici Ungurii n'au știut să ghidească în potrivea deputaților naționaliști de sub stăpânirea de pe vremuri. Vreau să oprească să nu mai vorbească la fiecare paragraf de lege ori cine vrea, ci numai doi deputați și numai cinci minute unul. Asta nu se poate! În cinci minute nu-și poate spune omul tot ce vrea, fie cât de meșter la vorbă! De aceea deputații naționaliști și țărăniști au făcut mare împotrivire acestor legi. Dar guvernul și-a adus cu arcanul deputații la Parlament și au votat schimbarea regulamentului.

Deputații opoziției prin rostul dlui Iorga au spus guvernului că nu cunosc schimbarea regulamentului și nu se supun cu nici un chip noilor schimbări. Ei recunosc numai vechiul regulament și vor lua parte la debaterile din Casa țării după rânduețile vechiului regulament. Liberalii însă li amenință, în caz de nesupunere, că li va scoate cu puterea și cu armata din casa țării și apoi își vor vota legile după plac.

Dnii Iorga, Maniu și Mihalache au cerut M. S. Regelui să-i primească în audiență, înainte de a pleca din țară, să-și spună părurile și să ceară Majestății Sale, să curme odată cu volnicia guvernului liberal. Vom vedea ce întorsătură vor lua lucrurile după audiența conducătorilor opoziției la M. S. Regele!

De prin alte țări.

In Italia au avut loc mari și înalțate serbări din prilejul împlinirii a zece ani dela unirea Italianilor cu frații eliberați de sub stăpânirile streine. Mussolini, primministrul Italiei, a ținut o cuvântare însuflețită arătând hotărârea Italiei de-a păstra întregi și nedespărțite hotarele țării întregite cu mari jertfe de vieți omenești.

In Franța se urmărește cu multă luare aminte lupta împotriva Marocanilor, din ținutul Africii de miază noapte, locuit de arabi și pus sub stăpânire franceză. De câțiva vreme Marocanii s'au răscolat sub conducerea lui Abdel Krim împotriva Francezilor. Trupele de pază ale Francezilor sunt silite să poarte grele lupte împotriva lor, până li vor putea aduce din nou la supunere și ascultare. Ei sunt îndemnați și ajutați la luptă de către bolșevicii din Rusia. Marile puteri din apăsă știu acest lucru, de aceea rând pe rând vor rupe orice legături cu bolșevicii, fiindcă văd bine, că bolșevicii sunt sămănători de vrajbă și vreau să strice pacea lumii.

Cutrămur de pământ în Japonia. Biata Japonia de o vreme încoace nu mai scapă de cutrămur. Zilele trecute a fost din nou un mare cutrămur de pământ, care a nimicit, aproape în întregime, două orașe, a omorât și rănit la 1500 de oameni și a făcut pagube de câteva miliarde.

Binevoitorii și sprijinitorii gazetei noastre plătesc abonament 150 lei pe an

Cum au fost spânzurați

bolșevicii bulgari, cari au dat în aer catedrala din Sofia.

Am fost publicat, după alte gazete, și noi, că regele Bulgariei ar fi iertat pedeapsa răufăcătorilor dela Sofia. Se vede însă că această știre au răspândit-o anume bolșevicii din Europa, ca să-l hotărăscă la acest pas pe regele Bulgariei. Lucrul însă s'a întâmplat altfel. Răufăcătorii n'au fost iertați ci duși la spânzurătoare, după cum au și fost vrednici, după legile bulgărești. Iată cum s'a întâmplat această tristă îndeplinire a legii.

Încă de pe la ora 5 dimineața mulțimea s'a adunat curioasă în jurul celor trei spânzurați, cari se ridicau în dosul cimitirului jidovesc. Erau peste 20 de mii de oameni. Soldații nu mai puteau să facă rând între ei. Chiar lângă spânzurați au stat căpitanul de poliție, procurorul, trei preoți și un rabin, comandantul pleții și ofițerul de serviciu.

Călăii sunt trei țigani, cari se poartă foarte sălbatec, vorbesc întruna și chiar râd.

La ora 8 și 10 minute se ivește automobilul, în care se află cei trei condamnați la moarte. Ei au mâinile legate la spate, sunt fără gulere, fața lor e palidă și abătută. Se așează lângă spânzurătoare. Un călău le ia părțile din cap. Un preot și un arhimandrit se apropie de crâsnicul Zădgorski și de colonelul Koeff, în vreme ce rabinul Berger se îndreaptă spre avocatul Friedmann. Acesta însă nu vrea să să stea de vorbă cu rabinul, spunând că nu crede în Dumnezeu. În schimb Zădgorski și Koeff se spovedesc cu toată evlavia.

— Și aici, trebuie să ne arătăm nedumerirea față de legile bulgare, cari nu îngăduesc celor ce sunt gata de moarte să se spovedească cu o zi mai înainte, ci numai acolo în fața spânzuraților și a mulțimii curioase. — În vremea aceasta călăii se uită cu multă plăcere la hainele celor ce vor peri de mâna lor și cari haine tot în urma legilor bulgare, sunt ale călăilor. Un obicei cât se poate de urt.

— Nu ne mirăm câtș de puțin de vorba avocatului jidan Friedmann, că nici nu poate avea credință în Dumnezeu un om, care e în stare să pună la cale și să facă o așa grozăvie, și încă în zi de sărbătoare și la biserică. Și în cursul procesului s'a dovedit pe deplin, că el a fost urzitorul grozăviei acesteia. —

Procurorul îi întreabă apoi pe cei trei nefericiți, care le este dorința. Friedmann se roagă să-i dea hainele familiei. Crâsnicul Zădgorski se căiește amar și se roagă să-l ierte văduvele și orfanii, căci a făcut fărădelegea într-o clipită de nebunie. Colonelul Koeff spune că n'are nici o dorință, pentru că ce a avut a scris în testament. Înainte procurorul a citit încă odată judecata la moarte.

La 9 ore 38 minute comandantul închisorii îi invită pe călăi să-și îndeplinească datoria. Aceștia sar la cei trei nefericiți, îi înhață, și-i așează pe trei scaune. Crâsnicul își vâră cel dintâi capul în nodul frânghiei, apoi Koeff, iar în urmă Friedmann. Călăii trag scaunele și răufăcătorii rămân spânzurați în aer. După o jumătate de ceas îi așează în trei sicrie și-i îngroapă afară de cimitir.

Știrile Săptămânii.

315 Maiu în Unimăt.

Treceam prin Unimăt. Chiar trăgeau clopotele laolaltă. Aici păstorește părintele Bălibanu, fostul preot al Bășăștilor, azi protopop în Unimăt. Curios de o parte, iar de altă parte pentru că mă muștra conștiința, că în o zi atât de însemnată nu pot fi și sărbători și eu acasă, mă opresc în mijlocul comunei și grăbesc la sf. biserică: Se începea chiar sf. Liturgie, care părintele protopop Bălibanu o-a săvârșit cu multă pietate. Lume multă la sf. biserică, școlarii și școlărițele împreună cu cei doi învățători. A fost de tot înduioșător, când părintele protopop Bălibanu la ieșirea cu darurile a pomenit pe martirii și eroii din 1784—1848 și pe cei din 1916—1919, pe aleșii neamului din comitetul național din Blaj... Simeon Bărnuț, Papiu Ilarian, August Laurian, George Bariț, Timotei Cipariu... Andrei Murășan, celce a scris „Deșteaptă-te Române“... cei 40,000 creștini și frați ai noștri căzuți jertfă furiei revoluției împreună cu cei 200 preoți, slujitorii altarului dela cele 400 sf. biserici arse, prădate și profanate în revoluție... etc. până mai ieri în frunte cu preoții omorâți mișelește în 1919 și în frunte cu martirii Dr. Ciordaș și Dr. Bolcaș... Pomenirea acestor nume sante ne-a stors lacrimi din ochi.

La sfârșitul stiei Liturgii părintele protopop Bălibanu a ținut cu cunoscuta lui oratorie o frumoasă cuvântare națională.

Călătorul: T.

Indemnați pe veci și cunoscuți, să aboneze și danșii „Unirea Poporului“, foale veche și cinstită, care scrie pe înțelesul poporului.

Maiestățile lor la Sinaia. În ziua de 25 Maiu Maiestățile Lor Regele și Regina au plecat la Sinaia, unde vor petrece vara întreagă. Cătră sfârșitul lunii acesteia Maiestatea Sa Regele va pleca la o scaldă în Franța pentru că să-și vadă de sănătatea cam sdruncinată în vremea din urmă.

Iarăși boala somnului. Zilele trecute a murit într'un spital din Bărlad soldatul Ilie Ulmeanu. Doctorii au dovedit că moartea i-a venit în urma boalei somnului.

Se apropie examenele. *Examenele sunt aici, peste câteva zile copiii noștri vor avea să dea seama despre cele învățate peste an. Cu această ocazie copiii buni vor fi răsplătiți cu daruri, mai ales cu cărți.*

Preoții, profesorii și învățătorii cari doresc să facă o plăcere deosebită elevilor lor, să le dăruiască câte o cârticică din „Cărțile Bunului Creștin“, dintre cari au apărut până acuma 3 numeri: 1, Despre păcat, 2, Fiți desăvârșiți și 3, Bolșevicii și biserică. Fiecare număr are 64 pagini și costă numai 5 Lei. Din numărul întâi: „Despre păcat“ nu mai sunt decât câteva exemplare.

Furtuni și călduri în America. Lumea minunilor și mirozeniilor America este băntuită de așa călduri groaznice, încât primarul orașului New-York a fost nevoit să dea voie oamenilor să doarmă pe afară. De altă parte se ivese din când în când așa furtuni groaznice, încât răstoarnă case și omoară oameni.

Un om tăiat de tren în fața familiei sale. Duminecă în 31 Maiu urma să sosească în satul său Vișina Veche, Hariton Demetrescu. În vederea acestui fapt rudeniile i-au eșit înainte la gară ca să-l primească.

În clipita când trenul intra în stație, Hariton zări din fereașta vagonului rudele sale cari îl așteptau.

Plin de bucurie și voind să îmbrățișeze pe ai săi cu un minut mai de vreme, își făcu loc printre călători și înainte ca trenul să se oprească sări din vagon.

Făcând însă o mișcare greșită, alunecă sub vagoane, ale căror roți i-au tăiat picioarele rămându-l greu și la mâni și la cap, în fața rudelor îngrozite.

În stare foarte desnădăjduită l-au dus cu acelaș tren la spitalul din Caracal, unde se luptă cu moartea.

Desvelirea statuei vitezei fete Ecaterina Teodoriu la Slatina. Cu mare paradă s'a desvelit săptămâna trecută la Slatina statua (chipul de marmoră) a marei viteze Ecaterina Teodoriu, care a făcut minuni de vitejie. La această sărbătoare a luat parte însași Maiestatea Sa Regina.

O lebădă operată. O lebădă din lacul orașului Belfast s'a isbit de un arbore și și-a rupt o aripă. Ea a fost găsită aproape moartă.

Unui doctor i-a fost milă de ea. Iute a adormit-o, i-a scos osul zdrobit și i-a tăiat aripa zdrobită.

Lebăda s'a însănătoșat pe deplin.

Noi scriburina de frig, în alte părți se aprind pădurile de mare căldură. De o vreme încoace pe la noi ai crede că trăim în Februarie. E rece în toată regula. Am auzit că în unele case, unde sunt copii mici se face chiar foc. În aceeași vreme în Olanda și Belgia se aprind pădurile de căldură, iar în America nu se mai poate dormi în case.

Ungurii iară așteaptă pe Zitta. Bieții unguri nu se ostoaisc. Ei nu se pot împăca cu țara lor cea mică. Ci-că zilele acestea iară așteaptă la Budapesta pe fosta împărăteasă Zitta și pe moștenitorul tronului Otto.

Spre capătul pământului. Oamenii învățați de mult își tot bat capetele ca să poată ajunge la capătul dinspre miazănoapte al pământului. Adecă nu e capăt, că doar pământul este asemenea unei cotce, turtită la două capete, dară fiindcă acolo încă suflet de om nu și-a implântat piciorul, îi putem zice cu dragă voie și capătul pământului. Așa e de frig acolo, încât nu poate să trăiască nici un fel de vietate. Dar acest colț al pământului tocmai pentru că e așa de greu de ajuns, ca'n vechile povești cetatea lui Făt Frumos ori a Ileanei Cosinzenei, îi atrage pe oameni, cu un farmec de nedescris.

Pe la jumătatea a doua a lunii lui Maiu câțiva învățați îndrăzneți, în frunte cu unul numit Amundsen, și-au croit două aeroplane anume și au plecat, de pe vârful unui munte, spre acest colț de pământ, numit polul nordic. Depărtarea pe care aveau de gând s'o străbată era de 1105 kilometri. După socoteala lor ei puteau să ajungă acolo în 8 ceasuri.

Și au plecat bieții, dar dela plecare și până în clipita când punem sub tipar această gazetă, ei n'au dat nici o știre despre sine, așa că lumea îi crede pierduți, rătați ori chiar morți. Din toate părțile se îmbie acuma aeroplane și năi, cari să meargă în căutarea lor. Deocamdată însă n'au pornit. Să vedem ce se va mai întâmpla.

Femeie de 132 de ani. În comuna Corpineni, județul Chișinău, Basarabia, sătenii au sărbătorit pe femeia Maria Serguță, care a implinit 132 de ani și care este deplin sănătoasă, cel mult că i-au cam slăbit ochii.

În anul 1812, când rușii ne-au furat Basarabia, Maria Serguță s'a logodit și apoi a trăit în Basarabia rusească până la 1918, când Basarabia a devenit iarăși pământ românesc. Născută pe pământ românesc, pe vremea domnitorilor moldoveni, în anul 1793, ea are fericirea și nădejdea că va și muri pe pământul românesc al Basarabiei.

Cine dorește

marfă bună, să cerceteze cu încredere

depozitul de piele a lui IOAN BLAGA din Blaj, unde se află tot felul de talpă și piele pentru încălțăminte și opinci, marfă indigenă și străină, accesorii pentru pantofari

Prețuri scăzute! — Marfă bună!

Vom avea apă în Blaj. Cea mai mare lipsă în Blaj este lipsa apei. Nimenea nu-și poate închipui cum stăm de rău în privința aceasta. Câte 2—3 ore trebuie să stea bieții oameni până pot aduce câte un ulcior de apă. Anul trecut s'au făcut săpături în hulă, dară se vede că cei ce le-au făcut nu s'au priceput și astfel am rămas fără apă.

Acum din nou s'au făcut săpături, de astădată la șipotul Lupan, și se vede, de cătră oameni mai pricepuți. Noua fântână care s'a săpată 14 litri de apă la minut, cea veche 6, laolaltă 20 litri la minut, și 1200 litri la oră. Apa aceasta se va conduce pe țevi în Blaj-sat și sub curte, așa că o parte din oraș va avea apă deajuns. Urmează acuma să se sape și în hulă, ca să capete apă și cealaltă parte a orașului, iară unde nu ar ajunge, să aducă apă pe țevi dela șipotul crăiesei, de lângă gara veche.

Până nu avem apă în Blaj, să-i dăm pace luminii electrice, că cu lampete cari sunt se poate lumina și orașul și casele, numai să fie petrol; fără apă însă nu se poate trăi. Am dus-o o iarnă, cum nu credem s'o fi dus vre-un oraș din România. Facă cei dela conducerea orașului orice, dar să nu ne mai lase fără apă.

De ale plugăriei.

Umbă vreme grasă. E cald și plouă din belșug. Câmpul e frumos și avem nădejde, că va fi roadă bună. Chiar pentru aceea să fim foarte sirguincioși și orice lucru la câmp să-l isprăvim la vreme. Orice întârziere ne aduce pagube mari.

Să ne purtăm cu săpatul cucuruzului. Să nu lăsăm să-l umple buruiana. La săpatul al doilea să adunăm pământ în jurul firului de cucuruz. Stă mai întărit în pământ, își face rădăcini mai multe prin cari poate suge hrană din abundență și astfel crește mai bine.

Dacă pe pământul cu cucuruz au rămas pâlcuri goale, să le sămănăm cu napi, fasole ologă, bostani, ridichi, castraveți, ori alte plante potrivite.

Holdele încă sunt frumoase. Și fiindcă e vremea când umbă mai multe furtuni, e bine să le asigurăm în contra grindinei. Asigurarea s'o facem numai la societăți românești. Să ne ferim de agenții jidovi, cari au și început să cutrieseatele și să facă asigurări în contra grindinei. Mulți sunt înșălători, și dacă nu băgăm de seamă, ne pot păcăli.

Iarba e înflorită și putem s'o cosim. Să nu întârziem cu cositul până să scutură floarea și frunzele se uscă, căci fânul nu-i prea bun. Fân bun și moale avem numai din iarba cosită când e în floare.

Vitele le-am scos la pășune. Seceta din primăvară a cam slăbit pășunile, dar ploile de acum le vor repara. Să grijim ca vitele să fie adăpate la vreme. Dacă n'au apă de ajuns, să săpăm mai multe fântâni. Vitele date la pășune să nu le uităm cu totul, din când în când să mai mergem să le vedem cum sunt. Să le ducem și sare.

Porcii încă sunt seoși la pășune. Din cauza căldurii adeseori ei sufer de boală de grumaz sau de stomac. În cazuri de acestea să cumpărăm din farmacie praf de *Helleborus albus* și să le dăm celor mai mari cât ține un vârf de cuțit, celor mai mici numai pe jumătate. Ajută mult și frecarea cu vinars amestecat cu oțet.

Stupii încă trebuie păziți. E vremea roitului. Să avem coșnițe goale la îndemână. Dacă lipsește culesul, să ajutăm roi cu hrană. Ca să-și clădească faguri, ei au trebuință de multă hrană. Să-i lăsăm să lucreze mai întâiu

numai 5—6 faguri. Dacă vor lucra în tot stupul, clădesc multe celule de trântori.

Dacă avem stupi slabi, să-i imputernicim strămutându-i în locul altor stupi mai puternici sau ajutându-i cu faguri cu puet. Strămutarea s'o facem numai într'o zi de cules mare.

Dacă strânsura e bogată și este multă miere, putem lua o parte din ea. Dacă fagurii stau mult în stup, ceara își pierde din albeață, mierea însă e mai bună.

Să lucrăm cu sirguință și în grădină. Să plivim și săpăm legumele, căci se întăresc și cresc mai bine. Să mușuroim cartofii și să altoim trandafirii.

Să curățim și prin curte. Să nu lăsăm gunoiul să ajungă până la ușa căsii. Să tăiem buruienile de prin curte. Să arătăm, că suntem gospodari harnici și cu minte.

Cărți nouă.

A apărut: Sfintele taine, Botezul, Mirul, Pocăința, de *Dr. Nic. Brnzeu*. Broșura aceasta formează No. 4 din seria „Pocăinți”; editate de autor. Prețul 8 Lei, seria întreagă 62.50 Lei franco.

În broșura de față Păr. canonic *Dr. Nic. Brnzeu* dela Lugoj ne arată greșelile pocăinților, în ce privește sfintele taine ale botezului, mirului și a pocăinței. E lucru știut că pocăinții nu botează și nu miruesc copiii, ei botează numai oamenii mari, iară în sfânta taină a mirului nu cred. Despre spovedanie ei spun că e născocire omenească, că nu-i de ce să ne spovedim, pentru că Dumnezeu și așa știe păcatele noastre.

Nicăiri nu veți găsi arătate mai luminos greșelile acestor creștini rătăciți ca în aceste broșuri, chiar de aceea să nu fie nici un cetitor, care, având de a face cu pocăinții, să nu-și cumpere aceasta broșurică și toate celelalte cari au apărut și vor mai apărea.

Ediția II din *Căntecul*, scenetă în 1 act, numărul 54—58 din „*Teatru familial*” editat de părintele Ioan Baci, Lugoj. Prețul 4 Lei.

Poșta gazetei.

Alexandru Paul, Valea Loznei. Am primit 100 Lei anul trecut, iar 130 Lei am primit în 1925. Numerii care vă lipsesc i-am trimis.

Gavril Handarie Fărțală, Bieaz. Am primit cu data de 9 Mai Lei 45, iar la 1 Iunie 100 Lei. Mai restăți pe 1925 încă Lei 20. — Catalogul cerut Vi-s'a trimis.

Dni Ioan Popoviciu, cantor, Izvin. V'am trimis cărțile dorite. Numărul cu monologul nu știm care e, să ne spuneți D-Voastră.

Dni Andreiu Mureșianu Stoian. Carte de versuri funebre nu se află la librăria noastră. Catalog Vi-s'a trimis.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

ANUNT.

În comuna Buza, jud. Solnoc-Dobâca se află de vânzare din mână liberă o curte-intravilan, lângă drum de peatră, în lățime 52 m. Înainte cu arbori-ingrădită; în colțul alor 3 străzi, acomodată pentru prăvălie, cu 2 chilii padimentate, culină de vară, celar, grajd cu șopret, cotete pentru porci și pasări o cameră separată acomodată de magazie sau atelier. Fântână cu apă de beut. Teritoriul întreg e de 1 jugăr 1135 st. □, partea din sus arabil cu pomi.

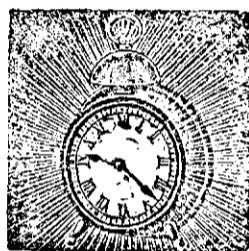
Prețul 180 mii Lei. Proprietarul în loc.
Gereb Ștefan.

(23) 4 5

M. FRIEDMANN

ceasornicar și juvaer în BLAJ,
Strada Timotei Cipariu.

Se găsesc tot felul de oroloage atât de busunar cât și de perete. Face și reparațiuni de orice fel. Prețuri reduse.

Cumpăr aurituri și argintării.

24 14-

Pânzeturi pentru costume naționale, sârmă, arniciuri și lână, mare asortiment la magazinul

Ștefan Nyerges, Blaj

Tot aici se află în depozit stoffe de lână pentru uniforme la fete și băeți, pecum și pentru alte haine.

Delenuri, crepoane, eporgiuri, zefiruri și altele.

Articole cosmetice, apă de Colonia, săpunuri fine de față, parfumuri și altele.

La secția cu coloniale:

Bomboane, ciocolată, cadouri de sărbătorii

Fructe sudice.

PREȚURI CONVENABILE, SERVICIU PROMPT.

(3) 88 - 52

RECLAMA

este sufletul comerțului